

ปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทาง
ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียน
โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช¹

Problems and Requirement in Moral, Creativity and Adversity Quotient of
Bamrungwittaya School Hua Sai District, Nakron Sri Thammarat Province

อุษณีย์ อีดยี^{1*}, จุฑารัตน์ คชรรัตน์² และเก็ตถวา บุญปราก²

Udsanee Edyee^{1*}, Jutarat Kotcharat² and Kettawa Boonprakarn²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Graduate Student of Curriculum and Instrument Program, Faculty of, Education Foundation and
Liberal Arts, Hatyai University, Songkhla

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

² Assist. Prof. Dr., Faculty of, Education Foundation and Liberal Arts, Hatyai University, Songkhla

*Corresponding author, E-mail: udsaneeedyee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียน โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 3 คน กลุ่มครูผู้สอนจำนวน 5 คน กลุ่มผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 9 คน ในโรงเรียนบำรุงวิทยา นำข้อมูลที่ได้มาจำแนกหมวดหมู่ ตีความ สร้างข้อสรุป และนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่นักเรียนหลายคนได้รับทำให้ความพร้อม ความตั้งใจที่จะพัฒนาศักยภาพของความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคลดลง ได้แก่ ความไม่พร้อมของครอบครัว ไม่มีคนดูแลเอาใจใส่ที่ดีพอ และบางคนต้องขาดเรียนไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากต้องช่วยรับภาระค่าใช้จ่ายจากทางครอบครัว ทั้งนี้ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน มีความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ความฉลาดทางจริยธรรม, ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์, ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค

Abstract

This article aims to research in regard of students Moral Quotient, Creativity Quotient and Adversity Quotient at Bamrungwittaya School, Huasai District, Nakhon Sri Thammarat Province. The use of Qualitative Research is applied to this research. The collections of in dept interview on 3 interviewers from board of directors, 5 interviewers from teachers, 9 interviewers from parents and students of Bamrungwittaya School. The

information will be divided into groups to analyze the interpretation and create solutions. This research is presented by analytical description. The result shows that, The problems that many students receive result in they could not participate in learning activities. Those caused the downturn in Moral Quotient, Creativity Quotient and Adversity Quotient development of students. Include affected by family situations, lack of attention from parents and some students had to miss school to work for support family's expenses. The administrators, teachers, parents and students There is a need to strengthen ethical intelligence. Creative intelligence And the ability to face and overcome obstacles of students The overall is in a high level.

Keywords: Moral Quotient, Creativity Quotient , Adversity Quotient

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพประชากรนั้นต้องมุ่งเน้นไปที่เยาวชน เพื่อเป็นการวางรากฐานของประเทศชาติ ที่มั่นคง ยั่งยืน ดังนั้นเยาวชนควรได้รับการอบรมเลี้ยงดู ฝึกฝนพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ อันจะนำไปสู่การก้าวทันเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก มีทักษะการคิด แก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ สามารถกลั่นกรองรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ออกมาเนื่องจาก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องออกจากสิ่งที่ไม่ถูกต้องได้ และเลือกปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ถูกต้อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศ มีหลักการสำคัญคือ ยึดถือคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี พัฒนาคนให้มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมจริยธรรม กระทรวงการศึกษากิจการเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงตั้งวิสัยทัศน์ว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 มีเจตนารมณ์มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็น "มนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข" หรือกล่าวอีกอย่างคือบุคคลที่มีความ "เก่ง ดี มีสุข" ซึ่งหากนี่คือเป้าหมายหลักของ ภาครัฐ ที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนไทยเติบโตอย่างสมบูรณ์ พร้อมทั้งทางด้านไอคิวและอีคิว ตรงตาม เป้าหมายการศึกษา คือ ผู้เรียนเป็น คนดี คนเก่ง และ มีความสุข ยึดคุณธรรมนำความรู้ สู่สังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ความฉลาดทางจริยธรรมมีทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม ความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณาและการให้อภัย ผลการวิจัยพบว่าความฉลาดทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นพลเมืองดี ดังนั้นการให้ความสำคัญกับความฉลาดทางจริยธรรมของ เยาวชนถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะทำให้เยาวชนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ยึดมั่นความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีความเมตตากรุณา และรู้จักการให้อภัย ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของคนในสังคม ทั้งนี้สามารถนำความฉลาดทางจริยธรรมไปใช้กับการทำงานและการดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กัลยธีรา สุขก่า, และทิพย์วัลย์ สุรินยา, 2554)

ความคิดสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน ปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างมากมาย ผู้ที่มีความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์สามารถช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดี ความคิดสร้างสรรค์คือพลังในการขับเคลื่อนและยกระดับศักยภาพให้สามารถแข่งขันงานระดับประเทศได้ (ระวีวรรณ ทรัพย์อินทร์, 2560)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าหากผู้เรียนมีความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความฉลาดที่กล่าวมาข้างต้นเป็นคุณสมบัติสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิตทุก ๆ ด้าน จำเป็นต้องเสริมสร้างปัจจัยดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพื่อเป็นการปลูกฝังอย่างคงทนถาวร ก่อนที่จะวางกิจกรรมเสริมสร้างทั้งสามด้านให้แก่ผู้เรียนนั้น จะต้องทราบถึงสภาพปัจจุบันของนักเรียนและโรงเรียนว่ามีประเด็นใดบ้าง ด้านใดบ้างที่ควรได้รับการพัฒนาหรือส่งเสริมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป ดังนั้นการศึกษาปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียน โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา จะสามารถสะท้อนสภาพปัจจุบันของทุกฝ่ายได้ ผลจากการศึกษานี้จะเอื้อประโยชน์ต่อการพิจารณาการจัดการพัฒนาและปรับปรุงการส่งเสริมความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนโรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางจริยธรรม

Lennick and Kiel (2005) กล่าวถึงความฉลาดทางจริยธรรมว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้ ประพฤติปฏิบัติตนและพิจารณาตัดสินใจต่อสถานการณ์หนึ่ง ตามมาตรฐานความดี ความไม่ดี ข้อควรประพฤติปฏิบัติและกฎเกณฑ์ในการแยกแยะสิ่งที่ถูกต้องและสิ่งที่ผิดของสังคมออกจากกัน และความเอาใจใส่ต่อชีวิต มนุษยชาติและธรรมชาติ เอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ที่ดี สังคม เศรษฐกิจ เคารพต่อทรัพย์สินผู้อื่น เอาใจใส่ต่อการสื่อสารที่เปิดเผยและซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน โดยเป็นสิ่งที่บุคคลต้องเรียนรู้ และได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก

เอกบดินทร์ กิตติจริยา (2555) ให้ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ดำเนินชีวิตไปด้วยความราบรื่นและสงบไม่ต้องคอยระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของคนเลว
2. ช่วยให้มีความสุขอยู่ตลอดเวลาประพฤติปฏิบัติสิ่งใดก็จะระวังอยู่เสมอ คุณธรรมและจริยธรรมที่มีอยู่ จะเตือนสติให้รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล ไม่ไปเบียดเบียนผู้อื่น
3. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ
4. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

5. ช่วยทำให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์ แต่สิ่งที่มีคุณค่า นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพที่สุจริต สร้างสรรค์คุณประโยชน์ให้แก่คนทั่วไป รวมทั้งสังคมและประเทศชาติด้วย

6. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เติบโตไปพร้อม ๆ กัน ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสูง ถ้าผู้ผลิตเทคโนโลยีมีคุณธรรม จริยธรรม ผลผลิตก็จะมุ่งแต่ประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนทั่วไป เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ดาวเทียม ฯ ล ฯ เพราะมีจิตใจที่สงบจึงสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าต่อคนในสังคมและประเทศชาติ

Guilford (1967) ได้ให้ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา ซึ่งเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถทางสมองที่คิดได้อย่างซับซ้อน กว้างไกล หลายทิศทาง หรือที่เรียกว่า คิดนอกเนก้น (Divergent thinking) ซึ่งประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์มี ดังนี้

1. ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกันกับความคิดของคนอื่น และแตกต่างจากความคิดธรรมดา หรือสามารถพลิกแพลงให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่เคยคาดคิด

2. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ปริมาณความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน ในเวลาที่รวดเร็ว

3. ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายทางอย่างอิสระ ดัดแปลงความรู้ หรือประสบการณ์ให้เกิดประโยชน์หลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหา

4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) หมายถึง ความคิดในรายละเอียดเป็นขั้นตอน สามารถอธิบายให้เห็นภาพชัดเจน หรือเป็นแผนงานที่สมบูรณ์ขึ้น ความคิดละเอียดลออจัดเป็นรายละเอียดที่นำมาตกแต่ง ขยายความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ขึ้น

Stoltz (1997) กล่าวว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค หมายถึง ความอดทน ความพากเพียรและความสามารถในการผ่านพ้นความยากลำบาก โดยไม่ล้มเลิก มีคุณสมบัติที่สำคัญ 3 ประการ 1) ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค เป็นแนวคิดใหม่ที่ทำให้เข้าใจและส่งเสริมเรื่องของความสำเร็จมากยิ่งขึ้น 2) ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค เป็นสิ่งที่วัดว่าคนจะตอบสนองต่ออุปสรรคและปัญหาอย่างไร ซึ่งสามารถวัดออกมาได้ ทำให้เกิดความเข้าใจและเชื่อว่าความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ 3) ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค มาจากพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาการตอบสนองต่ออุปสรรคความยากลำบาก ซึ่งผลของ ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค จะเพิ่มประสิทธิภาพองค์การ

นอกจากนั้นจากการสำรวจงานวิจัย ผู้วิจัยพบว่า มีนักวิชาการให้ความสนใจศึกษาความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคหลายท่าน ดังนี้ คือ พชรินทร์ จิตต์มั่น (2551, 11) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นคุณสมบัติของจิตใจที่มีความสำคัญกับมนุษย์อยู่ในระดับมาก ซึ่งจิตใจจะเป็นตัวกำกับพฤติกรรมของบุคคล ให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและวิชาชีพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของวรรณภา บุญประเสริฐ (2554, น.326 - 238) ที่พบว่าการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพนั้นเกี่ยวข้องกับผู้คนโดยตรง ถ้าพยาบาลขาดความฉลาดทางจริยธรรมแล้วจะส่งผลกระทบอย่างมากเนื่องจากหมายถึงชีวิตของผู้ป่วย ก่อให้เกิดปัญหาการฟ้องร้อง ทำงานตามหน้าที่ ไม่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้เกิดโรคเครียดหรือป่วยทางจิต กระทั่ง

ต่อหน้าการทำงานไม่มีความสามัคคี ไม่สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ ทำให้คุณภาพของงานลดลง และพยาบาลส่วนมากมีความต้องการที่จะเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม

พนิตภัทร ปิยะภาณีพงษ์ (2558, น. 9) กล่าวว่า พนักงานในสายอาชีพต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่ทันสมัย อาจเป็นความคิดใหม่หรือเกิดจากการปรับปรุงต่อยอดสิ่งที่มีอยู่เดิม ให้ดีขึ้น ต้องเป็นความคิดที่เป็นผลดีต่องาน ต่อองค์กร และสามารถปรับใช้ได้ เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตใหม่ๆ ให้แก่องค์กรและส่วนรวม

ระวีวรรณ ทรัพย์อินทร์ (2560, น.130) พบว่าแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จำแนกได้ 2 แบบ คือ เป็นทางการ ได้แก่ การฝึกอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน ส่วนแนวทางที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ การระดมความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน การแนะนำคำติชมในเนื้องาน เป็นต้น ทั้งนี้ก่อนที่จะกล่าวถึงแนวทางการพัฒนานั้น ควรที่จะสำรวจถึงสภาพการพัฒนาส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ขององค์กรในปัจจุบันเสียก่อน เพื่อให้เห็นประเด็นที่ควรปรับปรุง ส่งเสริมสู่แนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

สุรสิทธิ์ เอี่ยมวรรธน์ (2558, น.26 - 27) กล่าวว่า ความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการประสบความสำเร็จในชีวิต มีองค์กรมากมายได้ทำการพิสูจน์แล้วว่าคนที่มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสูงนั้นจะมีความสุขกับผลประโยชน์อันมากมาย ประกอบไปด้วยผลประโยชน์จากการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้น สุขภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความไม่ย่อท้อ ความยืดหยุ่น และความมีชีวิตจิตใจที่มากกว่าคนอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของภูมิพัฒน์ สิทธิบัญชากร (2560, น. 74) พบว่า การเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำให้พนักงานประสบผลสำเร็จได้มากขึ้น มีพลังที่จะฟันฝ่าฟันความยากลำบากทำให้ผลการปฏิบัติงานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าความฉลาดทางจริยธรรม จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ถึงสิ่งที่ควร และไม่ควรทำในสังคม โดยผ่านการไตร่ตรองนึกคิด เพื่อให้นักเรียนได้อยู่ในกรอบของสังคมและเชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข เมื่อใจสงบสุขแล้ว สมอง ก็พร้อมที่จะรับการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะพัฒนาทักษะอื่น ๆ ให้กับตนเอง ที่สำคัญ คือความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ ทำให้นักเรียนมีความคิดริเริ่ม จินตนาการสิ่งใหม่ ๆ ช่วยยกระดับประสิทธิภาพของงาน และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค คือความอดทนพากเพียรของบุคคลที่มีต่อปัญหาและอุปสรรค ความสามารถในการแก้ไขปัญหาจากงานที่ได้รับ จากสภาพแวดล้อมจากเพื่อนร่วมชั้น หากนักเรียนมี 3 ปัจจัยนี้ จะทำให้นักเรียนมีความสุขบนความสำเร็จที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้

วิธีการศึกษา

ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีวิธีการดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 17 คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้านนโยบาย ด้านการบริหาร จำนวน 3 คน กลุ่มครูผู้สอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน และกลุ่มผู้เรียนผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 9 คน ในโรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นเพียงแนวคำถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ตัวอย่างข้อคำถามกลุ่มของผู้บริหารคือ ท่านคิดว่าความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถ

ในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร ตัวอย่างข้อคำถามของกลุ่มครูผู้สอน คือ ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค สำหรับนักเรียนนั้น ควรคำนึงเรื่องอะไรบ้าง และตัวอย่างข้อคำถามของกลุ่มผู้ปกครองและนักเรียนคือ ท่านคิดว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในการขาดความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคข้างต้น ส่งผลกระทบต่อท่านหรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคว่ามีลักษณะอย่างไร เอื้อต่อการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร มีปัญหาอุปสรรคในการเสริมสร้างการเรียนรู้ปัจจัยข้างต้นเป็นอย่างไร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลโดยการพิจารณาถึงความสอดคล้องกัน ระหว่างข้อมูลที่ได้รับมากับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ รวมถึงพิจารณาว่าสอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยหรือไม่ จึงได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา จำแนกตามประเด็นที่ศึกษา ตีความ สร้างข้อสรุป และนำเสนอ

ผลการวิจัย

1. ความสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ ความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค

จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารเข้าใจและเห็นถึงคุณค่าของการส่งเสริมให้นักเรียนมีความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคอย่างถ่องแท้ ด้วยเหตุผลดังนี้

การที่นักเรียนจะเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อที่จะใช้ชีวิตในแต่ละวันอย่างมีความสุขได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความฉลาดทางจริยธรรม นักเรียนสามารถใช้กระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างมีระบบ สิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดไม่ถูกต้อง สิ่งใดสร้างประโยชน์ สิ่งใดสร้างความเสียหายให้แก่ตนเองและส่วนรวม เมื่อคิดได้แล้วปฏิบัติอย่างถูกต้องชีวิตก็จะไม่พบเจอกับปัญหาที่มาจากตนเอง นำไปสู่ความสงบสุขที่แท้จริง (ผู้จัดการนอร์ธอีสต์ สัมภาษณ์วันที่ 9 มกราคม 2563)

ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้เด็กมีความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างจากสิ่งที่มีอยู่เดิมหรืออาจจะคิดต่อยอดจากความคิดที่มีอยู่แล้ว ล้วนเป็นการสร้างประโยชน์ทั้งสิ้น นักเรียนที่มีคุณสมบัติข้อนี้เมื่อไปแข่งขันไต่เต้าก็จะบรรเจิดกว่าใคร เมื่อพบเจอกับปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขจะสามารถหาหนทางออกให้กับปัญหาเหล่านั้นได้โดยไว ปัจจุบันมีการสร้างสรรค์ผลงานที่ดี แนวทางการประกอบอาชีพที่ดี ใครคิดได้ก่อนรวยก่อน ใครคิดได้มากรวยมาก จะพูดก็ได้ว่าความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ไม่เพียงแต่จำเป็นต่อการเรียนเพียงอย่างเดียว ยังจำเป็นต่อการทำสมาธิอาชีพอีกด้วย (รองผู้อำนวยการสุโขทัย สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

การอดทนเพียรพยายามต่อขวากหนามต่าง ๆ ในชีวิตเป็นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนพึงต้องมี เพื่อให้ได้ตามเป้าหมายที่ตนตั้งใจไว้ ไม่ลดความตั้งใจเดิมเพียงเพราะครั้งแรกไม่ประสบผลสำเร็จ สำหรับนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีปัจจัยเหล่านี้ ให้ทำหน้าที่ของนักเรียน ในการเรียนแต่ละวิชา การรับภาระงานจากคุณครู แล้วทำให้เสร็จสมบูรณ์ ส่งทันตรงเวลาที่กำหนด ทำหน้าที่ของลูก ของพี่ ที่ต้องรับผิดชอบงาน

ต่าง ๆ จากที่บ้าน จะมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องเล็กน้อยนั้น ดีความแบบนั้นไม่ได้ เด็กอายุเท่านี้ รับผิดชอบงาน ทุกด้านได้ดีเราควรชมเชยเขา ทั้งสามปัจจัยจำเป็นต่อนักเรียนแน่นอน ทำได้ดี หรือทำได้ไม่ดีก็ส่งผลกระทบต่อชีวิตของตนเอง ต่อครอบครัว ต่อการเรียนหรือการทำงาน รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อโรงเรียน สิ่งที่จะเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคได้นั้น ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อมหล่อหลอมให้นักเรียนเห็นความสำคัญ อาจจะมาจากที่บ้าน หรือทางโรงเรียนช่วยกันสร้างขึ้นมา แล้วนักเรียนจะสนใจเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ ถ้าถามว่าทำอย่างไรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างคงทนถาวร ก็ต้องสร้างสิ่งเหล่านี้ให้ถูกรอบตัวให้ซึมซับลงไปกับเด็ก ๆ วันละเล็กละน้อยทุก ๆ วัน (ผู้อำนวยการสุริยา สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

2. สภาพปัญหาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิด และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค

2.1 ด้านผู้เรียน จากการศึกษาพบว่าความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค พบว่า ในแต่ละคนไม่เท่ากัน เพราะว่าประสบการณ์และความพร้อมของผู้เรียนไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนและสภาพครอบครัว นักเรียนโรงเรียนบำรุงวิทยาหลายคนมีปัญหาจากทางครอบครัวบ้างบ้างพ่อหรือแม่เสียชีวิต บ้างพ่อและแม่ออกไปทำงานนอกบ้านปล่อยให้นักเรียนอยู่กับปู่ย่าตายาย บ้างพ่อกับแม่หย่าร้างกัน บางคนก็แต่งงานใหม่ นักเรียนบางคนต้องช่วยผู้ปกครองทำงานหาเงิน บางคนหลายวันไม่ได้มาโรงเรียนเพราะต้องออกไปหาปลาในทะเลกับทางบ้าน เหตุผลข้างต้นส่งผลต่อสภาพจิตใจ ความเป็นอยู่ โอกาสในการเรียนรู้ และสำคัญที่สุดคือความสามารถติดตัวของนักเรียน (ครูกานีชา, ครูชากีริน, ครูชาบาริยาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม, ครูการีหะ สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

2.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่าครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้ออกแบบไว้ จากตำรา จากการอบรม หรือจากประสบการณ์ที่คิดปรับปรุงขึ้นเอง แล้วจะสอนไปพร้อมๆกันทั้งห้อง ด้วยสภาพของโรงเรียนนั้นทุกระดับชั้นจะมีนักเรียนเพียง 1 ห้อง ทำให้ในห้องเรียนหนึ่ง ๆ จะมีนักเรียนทุกระดับความสามารถ เก่ง ปานกลาง ต้องฝึกฝน นอกจากนี้แนวทางการชอบกิจกรรมของนักเรียนยังแตกต่างกันอีกด้วย ด้วยเวลาที่จำกัดทำให้ครูไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกับนักเรียนเป็นรายบุคคลทุกคนได้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งครูจะมีการวางแผนว่าครั้งนี้เป็นการอธิบายทฤษฎี ครั้งหน้าเป็นการปฏิบัติ และครั้งต่อไปจะให้นักเรียนร่วมสนุกเล่นเกม เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และความสนุกสนาน อย่างไรก็ตามบางกิจกรรมก็จะพบเจอนักเรียนที่ทำได้ไม่บรรลุเป้าหมายของงานที่วางไว้ (ครูชากีริน, ครูชาบาริยาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม 2563, ครูการีหะ สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

2.3 ด้านครูผู้สอนหรือวิทยากรผู้นำกลุ่ม จากการศึกษาพบว่าครูที่สอนวิชาเคร่งเครียด หรือครูที่สอนรูปแบบเดิมในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้เด็กเรียนยึดติดกับภาพเหล่านั้น ทำให้นักเรียนมีความอยากเข้าร่วมกิจกรรมลดลง (ครูกานีชาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม)

2.4 ด้านสถานที่ จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนมีสถานที่ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นห้องเรียนในอาคาร มีความโล่งโปร่ง สบายตา มีต้นไม้รอบโรงเรียนคอยให้ความร่มรื่น มีพื้นที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม (ครูชากีริน, ครูชาบาริยาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม, ครูการีหะ สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

2.5 ด้านระยะเวลาในการเรียนรู้ จากการศึกษพบว่าด้านจริยธรรมนั้นทางโรงเรียนได้อบรมนักเรียนอยู่ตลอดอย่างสม่ำเสมอด้วยกับโรงเรียนเป็นโรงเรียนสามัญที่สอนศาสนาด้วย มีเวลาให้ประกอบศาสนกิจทุกวัน แต่ส่วนของความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเผชิญกับอุปสรรคนั้น อาจมีแทรกอยู่ในแต่ละรายวิชาอยู่แล้ว บวกกับกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นก็ช่วยให้นักเรียนได้ใช้ทักษะเหล่านี้ (ครูกานีชา,ครูชากีริน,ครูชาบาริยาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม, ครูการิหะมี สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

2.6 ด้านความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง จากการศึกษพบว่าผู้ปกครองควรให้ความมือในการดูแลนักเรียนทางด้านจิตใจเมื่อนักเรียนมีจิตใจที่เข้มแข็ง นักเรียนก็จะพร้อมรับการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่ตนเอง ทักษะต่าง ๆ ก็จะพัฒนาได้ดีมากขึ้น ทำให้นักเรียนได้รู้จัก และเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ครูมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนอยู่ตลอดทำให้รู้ความเป็นอยู่ดังนั้นจะพยายามช่วยกันดูแลเด็กหลายคนที่ขาดความเอาใจใส่ของผู้ปกครองให้มากขึ้น พบว่าบางคนก็รับความหวังดีนี้ บางคนก็ปฏิเสธ ครูต้องหาทางช่วยดูแลจิตใจของพวกเขาต่อไป (ครูกานีชา,ครูชาบาริยาและครูอาริยา สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม, ครูการิหะมี สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563)

ความต้องการในการเสริมสร้างการเรียนรู้ จากการศึกษพบว่าผู้ปกครองและนักเรียนมีความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรค ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

นักเรียนที่ดีควรมีความฉลาดทางจริยธรรม ถ้าหากขาดปัจจัยนี้ไปแล้วจะเกิดผลกระทบตามมาในชีวิตมากมาย เนื่องจากไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความซื่อสัตย์ ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างไม่สมบูรณ์ (ชัยตุน, ซอลีฮา และนัสยาวิ สัมภาษณ์วันที่ 3 มกราคม 2563)

หากนักเรียนขาดปัจจัยหนึ่งปัจจัยใดไปจะทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจไม่กล้าเผชิญหน้าต่ออุปสรรคต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิต หากไม่สามารถแยกแยะได้ว่า อะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ จะทำให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาดได้ในภายภาคหน้า (ตสนิม, สุนันทา และธนากร สัมภาษณ์วันที่ 10 มกราคม 2563 และรินลดา, สัมภาษณ์ วันที่ 11 มกราคม 2563)

ถ้านักเรียนไม่มีความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคจะส่งผลกระทบกับตัวเองเรียนเป็นอันดับแรก ทั้งการแสดงออกในมารยาททางสังคม การขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่มีความอยากที่จะพัฒนาตนเอง ปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ปกครองมีความกังวล ว่าจะดีประสิทธิภาพในตัวนักเรียนออกมาไม่เต็มที่ (ฟารีดา และมาริยา ,สัมภาษณ์วันที่ 15 มกราคม 2563)

สรุปและอภิปรายผล

จากศึกษาปัญหา และความต้องการในการเสริมสร้างความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียน โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา มีประเด็นที่น่าสนใจคือ นักเรียนได้รับอิทธิพลจากพื้นฐานทางครอบครัว ทั้งการดูแลเอาใจใส่ที่ไม่เพียงพอ ปัญหาครอบครัวแตกแยกจากการหย่าร้าง หรือแต่งงานใหม่ของพ่อแม่ ปัญหาทางสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน หรือนักเรียนมีความจำเป็นต้องหยุดเรียนเป็นเวลาหลายวัน เพื่อช่วยผู้ปกครองหารายได้เพิ่ม เป็นผลให้ทักษะความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญ

และฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนเหล่านี้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lennick and Kiel (2005) ที่กล่าวถึงความฉลาดทางจริยธรรมว่าเป็นสิ่งที่บุคคลต้องเรียนรู้ และได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งความฉลาดทางจริยธรรมนั้น ไม่สามารถเกิดได้ในระยะเวลาสั้น ๆ จำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ยัง หากได้รับการปลูกฝังด้านศีลธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังความดีลงไปในชีวิต ซึ่งจะทำให้เขาสามารถพัฒนา ความฉลาดทางจริยธรรมได้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปในอนาคต ดังนั้น ควรปลูกฝังเมล็ดพันธุ์แห่งความดีให้เด็ก ๆ ตั้งแต่นั้น ๆ เพื่อให้เขาเป็นคนดีของสังคมเมื่อเติบโตขึ้น

นอกจากนั้น ยังพบว่าผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียน เพื่อผลิตนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติ สามารถคิดไตร่ตรองอย่างมีระบบ แยกแยะสิ่งที่ถูกต้อง และไม่ถูกต้องได้ ให้นักเรียนมีทักษะทำงานและแก้ปัญหาที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีความเพียรอดสาหัสไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ในการเผชิญกับปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและเพิ่มทักษะเอาตัวรอดให้กับนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรสิทธิ์ เอี่ยมวรรธน์ (2558) กล่าวว่าความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการประสบความสำเร็จในชีวิต มีความสุขกับผลประโยชน์อันมากมาย ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีมาตรการสำรอง แก้ปัญหาให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคด้วยตนเอง โดยจัด บทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนได้นำไปเรียนรู้เพิ่มเติมที่บ้าน หรือให้ใบงานกิจกรรมแก่นักเรียนย้อนหลังตามสมควรต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคสามารถทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต ดังนั้น โรงเรียนควรปลูกฝังปัจจัยเหล่านี้แก่นักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดเป็นทักษะคงทนถาวร
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางจริยธรรม ความฉลาดทางความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนแต่ละระดับชั้นในโรงเรียนบำรุงวิทยา

เอกสารอ้างอิง

- กัลย์จิรา สุขก่า, และทิพย์วัลย์ สุรินยา. (2554). การทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางจริยธรรมกับความเป็นพลเมืองดี ของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน, 42(1), 34-51
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิดา แซ่ตั้ง. (2555). ความฉลาดทางอารมณ์ และความฉลาดในการเผชิญกับอุปสรรคที่มีผลต่อการทำงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม.. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปรีวันท์ ลำพูล. (2558). ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค ความเหนื่อยหน่ายในงาน และผลการปฏิบัติงานของพนักงานวิศวกร บริษัทอสังหาริมทรัพย์แห่งหนึ่ง. งานวิจัยส่วนบุคคล

- วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (วิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พนิตภัทร ปิยะภาณีพงษ์. (2558). *ความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ และการทำงานเป็นทีม ที่ส่งผลต่อบรรยากาศในการทำงานของพนักงานในกลุ่มบริษัทโมโน จำกัด. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*
- พัชรารณณ์ บุญทวี, ณัฏฐวรรณ ธนาพงษ์อนันต์, และไพศาล วรคำ. (2555). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความฉลาดทางปัญญา(IQ) ความฉลาดทางจริยธรรม(MQ) ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรค(AQ) และความสามารถในการวิเคราะห์(AT) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 18(2), 119-134
- พัชรินทร์ จิตต์มั่น. (2551). *การศึกษาความฉลาดทางจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี(พื้นที่พระนครศรีอยุธยา).* สารนิพนธ์ กศ. ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พิชชุดา วัฒนองบุญ. (2559). *องค์ประกอบปัจจัยความฉลาดในการแก้ไขอุปสรรคของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯระยอง. วิทยานิพนธ์ (การบริหารการศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พิระวรรณ สุวรรณลาภ. (2558). *ความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคการรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรและความตั้งใจลาออกจากงาน : กรณีศึกษาพนักงานขายของสายการบินแห่งหนึ่ง. งานวิจัยส่วนบุคคล ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (วิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ).* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ภูมิพัฒน์ สิทธิปัญญากร. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรความพึงพอใจในงานและการตั้งใจลาออกโดยมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟื้นฝ่าอุปสรรคเป็นตัวแปรกำกับ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (วิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ).* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ระวีวรรณ ทรัพย์อินทร์. (2560). *ความคิดสร้างสรรค์กับการผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*
- วรรณนา บุญประเสริฐ. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์และความฉลาดทางจริยธรรมสำหรับพยาบาลวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต. (การศึกษานอกระบบโรงเรียน).* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัลย์ทิพย์ อธิศราวิชชากร, สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, และสฎายุ อธิระวณิชตระกูล. (2555). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรคของผู้บริหารโรงเรียนสาธิต, 7 (1), 43-55
- สุรสิทธิ์ เอี่ยมวรรธน์. (2558). *ผลของ 3Q ต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. (การจัดการทั่วไป).* ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ

Guilford, J.P.(1967). *The Nature of Human Intelligence*. New York : McGraw-Hill Book Co.

Lennick, D. and F. Kiel. (2005). *Moral Intelligence: Enhancing Business Performance and Leadership Success*. New Jersey: Pearson Education.

Stoltz Paul, G. (1997). *Adversity Quotient-Turning Opportunities*. S.L: John Wiley & Sons.

Sunan Siphai. (2015). Influences of moral emotional and adversity quotient on good citizenship of Rajabhat University's Students in the Northeast of Thailand , 10(17), 2413-2421

บุคลากรกรม

กานีชา, ครู ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

กาวีระ, ครู ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ชัยสุน, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 3 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ชากรีน, ครู ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ชาบารียา, ครู ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ชูชานน, ผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ชอลิส, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 3 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

นัสยาวิ, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 3 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ตัสนิม, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 10 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ธนากร, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 10 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

นุรฮัลเบลล์, ผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 9 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

ฟาริดา, ผู้ปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 15 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

มารียา, ผู้ปกครอง ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 15 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอดำรงวิทยาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

รินลดา, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 15 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช

สุนันทา, นักเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 10 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช

สุไรยา, ผู้บริหาร ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 13 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช

อารียา, ครู ผู้ให้สัมภาษณ์วันที่ 11 มกราคม 2563 ที่โรงเรียนบำรุงวิทยา อำเภอหัวไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช